

TEZAU LITURGIC
25 IANUARIE
GHEORGHIOS GALANOPOULOS

EGKOMIA
SF. IERARH
GRIGORIE I
TEOLOGUL,
ARHIEPISCOPUL
CONSTANTINOPOLULUI

ATENA, 2020

ΕΓΚΩΜΙΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΕΡΑ ΗΜΩΝ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ ΤΟΝ ΘΕΟΛΟΓΟΝ,

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ποίημα Γεώργιος Γαλανόπουλος

Στάσις Α'

Ἦχος πλ. α'. Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ.

Ἄνυμνοῦμεν Πάτερ, τὰ σετὰ σου ὅσα, καὶ εἰκόναν
σου τιμῶμεν πανθαύμαστον, ὦ Γρηγόριε πιστῶν ἢ
χαρμονή.

Γηγενεῖς σκιρτῶσι, Θεολόγε σοφέ, καὶ ὕμνοῦσί σου
τὴν μνήμην ἐν ἄσμασιν, ἀσπαζόμενοι εἰκόναν σου
πιστῶς.

Ἰεροπρεπῶς μὲν, καὶ συνάμα σεμνῶς, λιτανεύομεν
εἰκόναν σου Ἅγιε, αὐγαζόμενοι ταῖς χάρισιν αὐτῆς.

Εὐφραινέσθω πᾶσα, Ὁρθοδόξων πληθύς, καὶ
ἀγάλλου καὶ ἀγάλλου καὶ εὐφραίνου ὦ Ἑλλάς,
ἀνυμνοῦσα Θεολόγον ἐν ᾠδαῖς.

Γλυκασμὸν παρέχει, ἢ εἰκῶν σου πιστοῖς, καὶ
λειψάνων σου ἢ θήκη Γρηγόριε, τοῖς ὕμνοῦσί σε ὦ
Πάτερ ἱερῶς.

Ῥῦσαι πάσης βλάβης, καὶ ἐχθρῶν ἀπειλῆς, τοὺς
τιμῶντάς σε Γρηγόριε ἀνσοφε, καὶ χορήγει οὐρανόθεν
χάριν σὴν.

Ἡ ἀκτὶς ὑπάρχει ἡλίου νοητοῦ, ἡ φωτίζουσα τὰ
πέρατα λόγοις σου, Θεολόγε Ἐκκλησίας ὁ φωστήρ.

Γρηγορεῖς ἀπαύστως, ὡς ταχὺς ἀρωγός, καὶ ὡς
πρέσβυς πρὸς Θεὸν εὐμενέστατος, ὃ Γρηγόριε πιστῶν
θεία χαρὰ.

Ῥᾶνον πᾶσι Πάτερ, θείαν χάριν τὴν σὴν, τοῖς πιστῶς
ἀσπαζομένοις σὰ λείψανα, καὶ εἰκόναν σου τιμῶσιν
ιερὰν.

Ἰκεσίαις Σῶτερ, Γρηγορίου σοφοῦ, ἡμᾶς σῶσον
ἐορτάζοντας μνήμην του, ἐν ᾧδαῖς πνευματικαῖς
θεοπρεπῶς.

Ἐν ψαλμοῖς ὑμνεῖσθω, Θεολόγος Πατήρ,
Ὁρθοδόξων φάρος στῦλος τῆς πίστεως, καὶ Χριστοῦ
ἀρχιεράρχης εὐκλεῆς.

Δόξα. Τριαδικόν.

Χείλεσι καρδίαις, σὲ ὑμνοῦμεν σοφέ, ἐξαιτούμενοι
θερμαῖς σου δεήσεσι, προσκυνοῦντες τὴν Τριάδα
ἀληθῶς.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίου.

Ἀεννάως Μῆτερ, δὸς ὑμνεῖν Σε ἡμᾶς, καὶ πιστῶς
ὁμολογοῦντας κατ' Ὄνομα, Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ
Φωτός.

Στάσις β'

Ἦχος πλ. α'. Ἄξιόν ἐστι.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σε τὸν Ἱεράρχην, τὸν σοφὸν
τῆς οἰκουμένης διδάσκαλον, καὶ φωστήρα Ἐκκλησίας
θαυμαστόν.

Δεῦτε οἱ ἱστοί, εὐφημήσωμεν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις,
τὸν κρουνὸν θεολογίας καὶ πρῦτανιν, τὸν ἀρδεύσαντα
τὰ πλήθη διδαχαῖς.

Ὡ τῆς πρὸς ἡμᾶς, ὄξυτάτης σου προνοίας Πάτερ,
καὶ τῆς πρὸς Θεὸν ἐνθέρμου πρεσβείας σου, τῶν
τιμώντων τὴν σὴν μνήμην εὐλαβῶς.

Σπόρον ἀρετῶν, ἐγεώργησας Πάτερ τρισμάκαρ, καὶ
θερίσας στάχυν ἑκατοστεύοντα, ἀληθῆ τὸν λόγον
ἔδειξας Χριστοῦ.

Ἔχομεν φρουρόν, σὲ Γρηγόριε καὶ προστασίαν, οἱ
ἐν ἡδοναῖς βίου κυλινδούμενοι, καὶ βροτῶν τὸ γένος
πρεσβευτήν.

Ἐένα ἀληθῶς, τὰ παράδοξά σου καθορῶμεν,
θαύματα τελούμενα ὡς Γρηγόριε, ἃ ἐκβλύζει ἡ εἰκὼν
σου τοῖς πιστοῖς.

Ἴσμεν ἀφανεῖς, δωρεὰς καὶ δήλους Θεολόγε, ἃς
εἰκὼν σου θεία τοῖς γόνυ κλίνουσιν, αὐτὴ τάχυ
χορηγεῖ Χριστιανοῖς.

Ὡρα τῆ φρικτῆ, ἡμῶν πάρεσο πρέσβυς θεόφρον, ἵνα
δεξιοῖς προβάτοις συντάξηται, ὁ Σωτὴρ τὰς ἀμαρτίας
παρορῶν.

Δόξα. Τριαδικόν.

Ῥᾶνον ἐφ' ἡμᾶς, τὸ Σὸν ἔλεος Τριάς πλουσίως, τοὺς
Πατέρα Λόγον καὶ Πνεῦμα Ἅγιον, προσκυνοῦντας καὶ
δοξάζοντας πιστῶς.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίου.

Ἐροπρεπῶς, λιτανεύοντες τὰ λειψανά σου, ἅπας ὁ
τῆς Ἑλλάδος καίρεται, καὶ ὑμνεῖ σε ὦ Γρηγόριε
ψαλμοῖς.

Στάσις Γ'

Ἦχος γ'. Αἱ γενεαὶ πᾶσαι.

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι, μεγαλύνομέν σε, Γρηγόριε ἐν
ὑμνοῖς.

Σήμερον τιμῶμεν, μνήμην Γρηγορίου, πανσόφου
Θεολόγου.

Μὴ ἐάσης Πάτερ, ἄνευ βοηθείας, ἡμᾶς τοὺς σὲ
ὑμνοῦντας.

Ἀχαρνῶν ἡ πόλις, εἰκόναν σὺν λειψάνοις, τιμᾶ
σοφοῦ ποιμένος.

Σῶσον θεορρήμον, τοὺς τὴν σὴν εἰκόνα, πιστῶς
ἀσπαζομένους.

Ἦλεως τοῖς πᾶσι, Σῶτερ Γρηγορίου, γενοῦ θερμαῖς
πρεσβείαις.

Νίκας Θεολόγε, δίδου Ὁρθοδόξοις, κατὰ
αἵρετιζόντων.

Ἔχει Ἐκκλησία, πίστεως τὴν βάσιν, Γρηγόριον
φωστήρα.

Νόσων ἀνιάτων, καλεπῶν παθῶν τε, ἡμᾶς ῥῦσαι ὦ
Πάτερ.

Θήκην τῶν λειψάνων, καὶ Πατρὸς εἰκόνα, πιστοὶ
ράνατε μύροις (γ').

Ἔρχου βοηθῆσαι, πάντας ἐκ κινδύνων, σοφῆ
Ἀρχιεράρχα.

Ὁμοῦ σὺν Βασιλείῳ, καὶ θείῳ Χρυσοστόμῳ,
Γρηγόριον τιμῶμεν.

Ἰθυνον τὸν βίον, τρίβοις μετανοίας, ἡμῶν ὧ
Θεολόγε.

Σκέπε Ἱεράρχα, τοὺς σὲ ἀνυμνοῦντας, ἐκ τῶν βελῶν
βελίαρ.

Δόξα. Τριαδικόν.

Τριάς μιὰ Θεότης, ὕμνον Σοι προσάδει, πιστῶς
πᾶσα ἡ κτίσις.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίου.

Ἰσχυρὰ προστάτις, Μήτηρ Θεοτόκε, αἰεὶ σκέπε Σοὺς
δούλους.

Εὐλογητάρια. Ἦχος πλ. α'.

*Στ.: Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με, τὸν Γρηγόριον
ᾄσαι.*

Τῶν Ἀγγέλων αἱ τάξεις, καὶ πιστῶν αἱ χορεῖαι,
κατεπλάγησαν ὅτι ἡ φθορὰ τοῦ θανάτου, σὸν πανίερρον
σῶμα, ἐσεβάσθη, ὧ Γρηγόριε· ὅθεν γῆ, λειψάνοις σου,
ἡμῖν δέδωκεν.

*Στ.: Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με, τὸν Γρηγόριον
μέλψαι.*

Τίνα μῦρα, εὐσεβεῖς καὶ δάκρυα, Γρηγορίῳ θείῳ
δῶτε; Ἀσωμάτων ἐν τῷ πόλῳ τάγματα, προσεφθέγγετο
ἐν κατανύξει, ἴδετε πιστοί, ποιμέναν καὶ ἥσθητε, τοῖς
λειψάνοις του γάρ, ἀγιάζει ἅπαντας.

Στ.: *Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με, Ποιμενάρχην
δοξᾶσαι.*

Μυροβόλοις τε κρίνοις, χρυσανθέμοις καὶ ῥόδοις,
πᾶσιν ἄνθεσιν νῦν, ῥάνατε θήκην, Ἀγγέλου Θεοῦ,
ιερῶς ἐκβοῶντος· τί οὖν ὡς νεκρὸν, ὁρᾶτε τὸ λείψανον;
Ὁ Χριστὸς θαυματουργεῖν, ἐν τούτῳ ἔδειξεν.

Δόξα. Τριαδικόν.

Προσκυνοῦμεν Πατέρα, τὸν Συνάναρχον Λόγον, καὶ
τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὴν Ἁγίαν Τριάδα, ἐν μιᾷ τῇ οὐσίᾳ,
σὺν τοῖς Σεραφεῖμ, κράζοντες τὸ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος
εἶ Κύριε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίου.

Ζωοδότην τεκοῦσα, Μαριὰμ Θεοτόκε, Σὸν Υἱὸν
ἐλυτρώσω, τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὔαν, τῆς ἀρχαίας
κατάρης, καὶ πᾶσι πιστοῖς, ἔδειξας σωθήσεσθαι,
σωτηρίας γὰρ ὁδὸς, ἐστὶν ἡ μετάνοια.

*Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα, δόξα Σοι ὁ Θεός
(γ').*

Ἀπόστιχα. Ἦχος β'. Ὅτε, ἐκ τοῦ ξύλου.

Ὅτε, τὸν οὐράνιον σοφέ, πνεῦμά σου ἐν πόλῳ
ἀνῆλθε, τάφος ἐκάλυψε σόν, σῶμα τὸ πολυάθλον,
μάκαρ Γρηγόριε, ὅτε δὲ ἀνεκόμισαν, αὐτὸ οἱ Πατέρες,
λείψανον ὡς ἥλιος, ἐκ γῆς ἀνέτειλεν, ὄθεν,
ἀσπαζόμενοι θήκην, τούτου ἐκβοῶμέν σοι δόξα, ὃ
Τριάς Ἁγία Παντοδύναμε.

Στ.: Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

Ὅτε, τὸ πανάγιον ἐκ γῆς, λείψανον πανεύφημε Πάτερ, εἶδε πληθὺς μοναστῶν, Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι, πάντες ἐθαύμασαν, οἱ Ὁρθόδοξοι καίροντες, ἀθρόως προσῆλθον, χάριτας ἀντλήσασθαι, καὶ ὕμνοις ἔμελπον, νῦν δέ, τῶν μερόπων χορεῖαι, πόθῳ ἀνακράζουσι· ῥῦσαι, νόσων καὶ δεινῶν ἡμᾶς Γρηγόριε.

Στ.: Οἱ ἱερεῖς Σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ Ὅσιοί σου ἀγαλλιᾶσονται.

Δεῦτε, οἱ Ὁρθόδοξοι ψαλμοῖς, κάραν τὴν τιμίαν ἐν Ἄθῳ, κατασπασώμεθα νῦν, μέλποντες Γρηγόριον, σοφὸν ὑπέρλαμπρον, Ἐκκλησίας Διδάσκαλον, Ποιμένα ἀνθρώπων, θεῖον ἀντιλήπτορα, τροφέα ἄριστον, ἅμα, ἰατρὸν τῶν νοσοῦντων, τῶν αἰρετιζόντων διώκτην, πρέσβυν εὐμενέστατον πρὸς Κύριον.

Στ.: Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου Αὐτοῦ.

Ὑμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, δῶμεν τῆς Ἑλλάδος ὁ δῆμος, τῷ Γρηγορίῳ Πατρί, τούτου λιτανεύοντες, εἰκόνα πάντιμον, ἣν πιστῶς κατεκόσμησαν, γυναῖκες προθύμως, ἄνθεσιν ἀρώμασι, σὺν τοῖς λειψάνοις του, νῦν δέ, τῶν σῶν δούλων αἰτήσεις, πλήρωσιν προσείπωμεν τούτῳ, ὅ,τι παρρησίαν Θεῷ κέκτησαι.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἦχος πλ. α'.

Σέ, ὄνπερ ἐχαρίτωσε Χριστός, θεῖε Γρηγόριε, καθορῶντες πιστῶς, λειψάνων θήκην σου καὶ

εἰκόναν, ἠγλαῖσμένον πνευματικαῖς χάρισιν,
εὐκατάνυκτον ὕμνον, πανευλαβῶς, ἀγαλλόμενοι
ψάλλομεν· γόνε, Καππαδόκα ἱερέ, ὄν ὁ ἀνέσπερος
Ἥλιος, ἀληθῶς ἐφώτισεν ἐκ νεότητος, σκότος
ἀπομακρύνων σου, βιοτήν ἰσαγγελον ἐλόμενος, καὶ
ἐθαυμάστωσε Θεός, ζῶντα πανεύφημε. Ἄλλ' ἰδοὺ νῦν
οἶδαμεν, δι' ἡμᾶς μεσιτεύειν, παρρησίαν ἔχοντα. Πῶς
σὲ τιμήσωμεν, Πάτερ; ἢ πῶς δοξάσωμεν ἄθλους; Ποῖα
ἐπάξια ὄντως, σοὶ προσενέγκωμεν γέρα; ἢ ποίους
μέλψωμεν ὕμνους, σοὶ Θεολόγε ἐνθέους;
Μεγαλύνομέν σε ἅγιε, ὕμνολογοῦμεν σὴν σοφίαν, σὺν
τοῖς θαύμασί σου βοῶντες· Κύριε δόξα Σοι.

